

RÅDETS BESLUT

av den 25 januari 1999

om att antaga ett särskilt program om förstärkning av gemenskapsforskningens internationella roll (1998–2002)

(1999/171/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA
BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 130i.4 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽²⁾med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Genom beslut nr 182/1999/EG⁽⁴⁾ antog Europaparlamentet och rådet femte ramprogrammet (nedan kallat "femte ramprogrammet") för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration (nedan kallat FoTUD) för perioden 1998–2002, med de allmänna riktlinjerna och de tekniska och vetenskapliga målen för de verksamheter som skall genomföras inom området livskvalitet och förvaltning av levande resurser.
- (2) I artikel 130i.3 i fördraget fastställs att ramprogrammet skall genomföras genom särskilda program som utvecklas inom varje verksamhetsområde som ingår i ramprogrammet, och att varje särskilt program skall innehålla de närmare villkoren för genomförandet, programmets längd och de medel som bedöms nödvändiga.

- (3) I enlighet med artikel 4.2 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 1110/94/EG av den 26 april 1994 om det fjärde ramprogrammet för Europeiska gemenskapens verksamhet inom området forskning, teknisk utveckling och demonstration (1994–1998)⁽⁵⁾ och artikel 4.2 i rådets beslut om de särskilda programmen för genomförandet av det fjärde ramprogrammet, har kommissionen låtit genomföra en extern utvärdering som tillsammans med kommissionens slutsatser och kommentarer har överlämnats till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

- (4) I enlighet med artikel 130j i fördraget är rådets beslut 1999/65/EG av den 22 december 1998 om regler för företags, forskningscentrums och universitets deltagande samt om regler för spridning av forskningsresultat för genomförandet av Europeiska gemenskapens femte ramprogram (1998–2002)⁽⁶⁾ (nedan kallade "regler för deltagande och spridning") tillämpliga på detta särskilda program. Dessa regler gör det möjligt för Gemensamma forskningscentret att delta i indirekta åtgärder som omfattas av detta särskilda program."

- (5) För genomförandet av den internationella samarbetsverksamheten enligt detta program och utöver det samarbete som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan det vara lämpligt att ingå överenskommelser med tredje land eller internationella organisationer, särskilt på grundval av artikel 130m i fördraget.

- (6) FoTUD har en särskild betydelse när det gäller att uppnå en högre livskvalitet i många utvecklingsländer och gemenskapens åtgärder bör vara av en särskild betydelse när det gäller att bidra till att förbättra levnadsstandarden för medborgarna i de berörda länderna samt deras hälsa och miljö, ett högre välbefinnande samt en hållbar utveckling.

⁽¹⁾ EGT C 260, 18.8.1998, s. 65.

⁽²⁾ Yttrandet avgivet den 15 december 1998 (ännu ej offentliggjort i EGT).

⁽³⁾ EGT C 407, 28.12.1998, s. 123.

⁽⁴⁾ EGT L 26, 1.2.1999, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT L 126, 18.5.1994, s. 1. Beslutet senast ändrat genom beslut nr 2535/97/EG (EGT L 347, 18.12.1997, s. 1).

⁽⁶⁾ EGT L 26, 1.2.1999, s. 46.

- (7) Vetenskapliga informationsnät kan ha en särskild inverkan på de olika aspekterna av internationellt FoTUD-samarbete.
- (8) Genomförandet av detta program kommer också att omfatta verksamheter och system för att stimulera, sprida och utnyttja FoTUD-resultat, i synnerhet till förmån för små och medelstora företag, samt verksamheter som stimulerar rörlighet och utbildning för forskare.
- (9) Gemenskapens politik för lika möjligheter måste beaktas vid genomförandet av detta program.
- (10) En effektiv och öppen förvaltning bidrar till ett mer effektivt och användarvänligt program.
- (11) De administrativa utgifterna bör ingå i gemenskapsbudgeten på ett sätt som medger insyn.
- (12) Genomförandet av detta program bör övervakas så att programmet vid behov kan anpassas till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen. Vid en lämplig tidpunkt bör även en utvärdering av hur programmet framskrider göras av oberoende experter.
- (13) Kommittén för vetenskaplig och teknisk forskning har rådfrågats om det vetenskapliga och tekniska innehållet i de särskilda programmen.
- för genomförandet av det särskilda programmet till 475 miljoner euro, varav högst 6,5 % till kommissionens administrativa utgifter.
- En vägledande fördelning av beloppet finns i bilaga I.
2. Av det belopp som nämns i punkt 1 avser
- 78 miljoner euro perioden 1998–1999
- och
- 397 miljoner euro perioden 2000–2002.
- I det fall som avses i artikel 2.1 c i det femte ramprogrammet skall rådet anpassa den sistnämnda siffran i enlighet med artikel 2.1 c, andra strecksatsen, i det femte ramprogrammet. I avvaktan på rådets beslut skall detta särskilda program inte genomföras utöver bestämmelsen i första strecksatsen.
3. Budgetmyndigheten skall fastställa anslagen för varje budgetår i överensstämmelse med de vetenskapliga och tekniska mål och prioriteringar som fastställs i detta beslut och med hänsyn till de resurser som finns tillgängliga inom den fleråriga budgetplanen.

Artikel 3

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I enlighet med artikel 3.1 i det femte ramprogrammet antas härmed det särskilda programmet om förstärkning av gemenskapsforskningens internationella roll (nedan kallat "det särskilda programmet") för perioden från och med den 25 januari 1999 till och med den 31 december 2002.

Artikel 2

1. I enlighet med bilaga III till det femte ramprogrammet uppgår det belopp som bedöms nödvändigt

1. De allmänna riktlinjerna, de vetenskapliga och tekniska målen och prioriteringarna för detta särskilda program anges i bilaga II. De överensstämmer med de principer och de tre kategorier av urvalskriterier som anges i bilaga I till det femte ramprogrammet.

2. I överensstämmelse med dessa principer och kriterier skall de urvalskriterier som anges i artikel 10 i reglerna för deltagande och spridning tillämpas vid urvalet av de FoTUD-verksamheter som skall genomföras.

I samband med programmets genomförande, inbegripet det arbetsprogram som avses i artikel 5.1, skall alla dessa kriterier uppfyllas, även om de kan vägas på olika sätt.

3. Reglerna för deltagande och spridning skall gälla för det särskilda programmet.

4. De närmare bestämmelserna för gemenskapens finansiella deltagande i det särskilda programmet anges i artikel 4 i det femte ramprogrammet.

De indirekta FoTUD-åtgärder som omfattas av det särskilda programmet fastställs i bilagorna II och IV till det femte ramprogrammet.

Särskilda bestämmelser för genomförande av programmet anges i bilaga III till detta beslut.

Artikel 4

Mot bakgrund av de kriterier som avses i artikel 3 samt de vetenskapliga och tekniska mål och prioriteringar som anges i bilaga II skall kommissionen

- a) med lämpligt bistånd av oberoende externa experter övervaka genomförandet av det särskilda programmet och, vid behov, i enlighet med artikel 5.1 i det femte ramprogrammet förelägga rådet förslag om anpassning av det,
- b) låta genomföra den externa utvärdering, som anges i artikel 5.2 i det femte ramprogrammet, av de verksamheter som bedrivits inom de områden som omfattas av det särskilda programmet.

Artikel 5

1. Kommissionen skall utarbeta ett arbetsprogram i vilket följande skall anges:

- a) Mer detaljerade uppgifter om målen och FoTUD-prioriteringarna i bilaga II.
- b) Den vägledande tidsplanen för genomförandet av det särskilda programmet.
- c) Arrangemangen för samordning enligt bilaga III.
- d) Vid behov, urvalskriterierna och arrangemangen för deras tillämpning på de olika indirekta FoTUD-åtgärderna.

2. Arbetsprogrammet skall ligga till grund för genomförandet av de indirekta FoTUD-åtgärderna i enlighet med de förfaranden som anges i reglerna för deltagande och spridning.

3. Arbetsprogrammet skall vid behov uppdateras samt göras tillgängligt för kommissionen och för alla intresserade parter i en användarvänlig form, inbegripet elektronisk form.

Artikel 6

1. Kommissionen skall ansvara för genomförandet av detta särskilda program.

2. Det förfarande som anges i artikel 7 skall tillämpas när följande åtgärder skall antas:

- Utarbetande och uppdatering av det arbetsprogram som avses i artikel 5.1, även i fråga om innehållet i inbjudningar att lämna förslag.
- Godkännande av FoTUD-åtgärder som föreslagits för finansiering, inbegripet deltagande av enheter från tredje land, när det uppskattade bidragsbeloppet från gemenskapen enligt detta program är lika med eller överstiger 0,3 miljoner euro.
- Utarbetande av villkoren för den externa utvärdering som avses i artikel 5.2 i det femte ramprogrammet.
- Alla ändringar av den vägledande fördelningen av det belopp som anges i bilaga I.

Artikel 7

1. Kommissionen skall biträdas av en programkommitté (nedan kallad kommittén) som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha kommissionens företrädare som ordförande.

2. I de fall som avses i artikel 6.2 skall kommissionens företrädare förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Den skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 148.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen. Medlemsstaternas röster skall vägas på det sätt som anges i den artikeln. Ordföranden får inte rösta.

3. a) Kommissionen skall själv anta förslaget om det är förenligt med kommitténs yttrande.

Artikel 8

b) Om förslaget inte är förenligt med kommitténs yttrande eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall fatta sitt beslut med kvalificerad majoritet.

I enlighet med artikel 5.4 i det femte ramprogrammet skall kommissionen regelbundet informera rådet och Europaparlamentet om hur programmets genomförande förlöper i stort, inbegripet om de små och medelstora företagens deltagande samt om förenklingen av de administrativa förfarandena.

Om rådet inte har fattat något beslut inom nio veckor från det att förslaget mottagits, skall kommissionen själv besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas.

Artikel 9

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 25 januari 1999.

4. Kommissionen skall regelbundet informera kommittén om hur genomförandet av det särskilda programmet förlöper i stort och i synnerhet tillhandahålla upplysningar om hur alla de FoTUD-åtgärder som finansieras enligt detta program utvecklas.

På rådets vägnar

J. FISCHER

Ordförande

BILAGA I

PRELIMINÄR FÖRDELNING AV BELOPP SOM ANSES NÖDVÄNDIGA

(i miljoner euro)

Typ av verksamhet	Belopp
Samarbete med tredje land	
— Föranslutningsstater	26
— Länderna i f.d. Sovjetunionen och andra länder i Central- och Östeuropa	112 (av vilka 70 för INTAS)
— Partnerskapsländer i Medelhavsområdet	55
— Utvecklingsländer	210
— Tillväxtekonomier och industrialiserade länder	5
Forskarutbildning	15
Samordning	52
Totalt	475

BILAGA II

ALLMÄNNA RIKTLINJER, VETENSKAPLIGA OCH TEKNISKA MÅL SAMT PRIORITERINGAR

INLEDNING

De viktigaste målsättningarna för detta övergripande tema är att i första hand främja vetenskapligt och tekniskt samarbete på det internationella planet, förstärka gemenskapens kapacitet inom vetenskap och teknik, allmänt främja vetenskaplig kvalitet i ett större, internationellt sammanhang och bidra till genomförandet av gemenskapens utrikespolitik, varvid även nya medlemmars anslutning skall beaktas.

Programmets strategiska mål och inriktning

- Främja sådant vetenskapligt och tekniskt samarbete mellan företag, organisationer och forskare från tredje land och från unionen som kan leda till betydande, ömsesidiga och väl avvägda fördelar för båda parter, med hänsyn till de olika behoven och villkoren i de olika grupperna av länder och regioner, och i överensstämmelse med reglerna för immateriell äganderätt.
- Underlätta tillgången för forskningscentrum och företag etablerade inom gemenskapen, till gemenskapsrelevanta vetenskapliga och tekniska kunskaper utanför unionen.
- Förstärka gemenskapsforskningens internationella position och roll inom vetenskap och teknik samt främja en europeisk vetenskaps- och teknikkultur, med beaktande av de sociala och kulturella behoven i de länder med vilka den samarbetar.
- Förbereda anslutningen av nya medlemsstater, t.ex. genom att uppmuntra dem att till fullo delta i ramprogram, bidra till att allmänt stabilisera potentialen för forskning, teknisk utveckling och demonstration i länderna i Central- och Östeuropa samt i länderna i f.d. Sovjetunionen. Främja och utveckla Europa–Medelhavspartnerskapet och bidra till hållbar ekonomisk, social och vetenskaplig utveckling i utvecklingsländerna.
- Hjälpa de europeiska forskarna att få tillgång till information om och få erfarenhet av den forskningskapacitet, den forskningsverksamhet och de forskningsprioriteringar som finns i industriländer i tredje land och i länder med tillväxtekonomi, i syfte att öka gemenskapsindustrins konkurrenskraft och ge den tillgång till nya marknader.

Det internationella FoTUD-samarbetet kommer att bedrivas i två former inom femte ramprogrammet, dels genom detta särskilda program, och dels genom andra särskilda program, och nära samordnade med dem.

Inom detta program planeras följande särskilda åtgärder:

- Bedriva verksamhet av strategisk natur som riktar sig till kandidatländerna, andra central- och östeuropeiska länder, länderna i f.d. Sovjetunionen (med undantag av de baltiska staterna) och Mongoliet, partnerskapsländerna i Medelhavsområdet samt utvecklingsländerna. För att samarbetsmöjligheterna skall kunna utnyttjas till fullo och för att mervärdet på europeisk nivå skall kunna optimeras, främjas samarbetet med vissa industriländer och länder med tillväxtekonomi inom ramen för detta program.
- Förbättra forskarnas utbildningsmöjligheter.
- Sörja för samordning med övriga program inom ramprogrammet, med andra gemenskapsinitiativ och övrig gemenskapspolitik, i synnerhet utrikespolitiken, samt med politik och program i medlemsstaterna, med internationella organisationer och samarbetsprojekt som Cost och Eureka.

Den andra formen av internationellt samarbete går ut på att låta parter utanför unionen delta i projekt som bedrivs inom ramen för andra program (utan finansiering från detta särskilda program), i enlighet med reglerna för deltagande och spridning av forskningsresultat.

1. SÄRSKILD VERKSAMHET INOM PROGRAMMET

Programmet kommer endast att finansiera sådan särskild FoTUD-verksamhet som avser vissa länder eller regioner utanför unionen och som inte behandlas inom andra delar av ramprogrammet. De prioriterade forskningsområdena kommer att fastställas genom en intensifierad dialog och samarbete med de berörda regionerna, varvid hänsyn kommer att tas till samarbetsavtal och till deras ekonomiska och sociokulturella förhållanden och behov. Stödet kommer att inriktas på samarbete inom forskning och teknisk utveckling snarare än på tekniskt bistånd eller tekniköverföring, som bättre kan åstadkommas genom gemenskapens program för yttre förbindelser. Vid genomförandet av det här programmet kommer industrins och i synnerhet de små och medelstora företagens intressen att beaktas.

A. SAMARBETE MED VISSA KATEGORIER AV TREDJE LÄNDER

A.1. Stater i föranslutningsskedet

Motivering och mål

Den period som omfattas av femte ramprogrammet kommer att sammanfalla med kandidatländernas förberedelser för medlemskap i Europeiska unionen. Inom ramen för Agenda 2000 är målet med detta program sålunda att påskynda reformerna av dessa länders vetenskapsstrukturer, samtidigt som man värnar om deras högkvalificerade mänskliga resurser och förstärker deras FoTUD-potential. Detta kommer att eftersträvas genom att man uppmuntrar dessa länder att till fullo vara anslutna till de särskilda programmen och att delta i projekt på liknande villkor som medlemsstaterna. Med tanke på den förstärkta föranslutningsstrategi som föreslagits i Agenda 2000 skulle anslutningen till ramprogrammet kunna underlättas genom ett finansieringssystem med minskade men gradvis ökande bidrag från de berörda länderna⁽¹⁾ och genom att andra relevanta gemenskapsinstrument används, där så har beslutats.

Verksamhet

- Särskild verksamhet kommer att bedrivas för att stödja framstående forskningscentrum som nu finns i dessa länder i syfte att utnyttja deras forskningskapacitet för att tillgodose de ekonomiska och sociala behoven i dessa regioner och i enlighet med unionens intressen som helhet. De centrum som stöds bör sammanföra grundforskning och tillämpad forskning, bl.a. inom naturvetenskap, samhällsvetenskap och ekonomi, och bör om möjligt ha en tvärvetenskaplig inriktning. Vidare bör de sammanlänka lokal och internationell expertis och fungera som utbildningscentrum för unga forskare. Stöd kommer att tilldelas projekt som omfattar åtgärder som uppbyggnad av nätverk, arrangemang av konferenser och workshops, samt deltagande av gästforskare. Detta kommer att möjliggöra samarbete på plats med forskare från väst och genomförandet av program och evenemang som betonar centrumens "överregionala" betydelse och därmed göra dem attraktivare för grannländerna.
- Dessutom kommer kompletterande åtgärder att utvecklas i syfte att öka dessa länders deltagande i andra program inom ramprogrammet (bl.a. genom spridning av information om de möjligheter som ramprogrammet erbjuder) varvid även samarbetsnätverk kommer att användas.

A.2. Länderna i f.d. Sovjetunionen samt de länder i Central- och Östeuropa som inte befinner sig i föranslutningsskedet

Motivering och mål

Närmare förbindelser mellan dessa länder och unionen inom vetenskap och teknik kommer att bidra till att upprätthålla och stimulera deras ekonomiska utveckling. Ett antal av dessa länder har gjort avsevärda ansträngningar för att konsolidera sin nuvarande vetenskapliga potential och upprätta nya

⁽¹⁾ De tio länderna i Central- och Östeuropa samt Cypern.

administrativa strukturer som är bättre anpassade till forskningsbehoven. Unionens syfte med det vetenskapliga samarbetet med dessa länder är att stödja utvecklingen av ett pluralistiskt vetenskapligt och tekniskt system och att bevara och utveckla deras högkvalificerade forskning med befintlig expertis som utgångspunkt för att hjälpa dem att lösa några av sina största ekonomiska och samhälleliga problem.

Verksamhet

Inom detta program kommer gemensamma forskningsprojekt och samordnat verksamhet att genomföras på områden som inte omfattas av andra särskilda program, nämligen i två former:

- Deras potential för forskning och teknisk utveckling kommer att stödjas och deras samarbete med den europeiska forskargemenskapen att främjas, bl.a. genom INTAS för länderna i f.d. Sovjetunionen, förutsatt att medlemmarna kommer överens om ett nytt avtal om fortsättningen. Denna verksamhet kommer att genomföras på områden där dessa länder har erkänd expertis och erbjuder värdefulla samarbetsmöjligheter. I detta sammanhang har INTAS, samtidigt som dess rättsliga status respekteras, för avsikt att vid behov även utforska möjligheterna att utnyttja projektresultat.
- Samarbetet inom områden av ömsesidigt intresse kommer att fortsätta både med dessa länder i Central- och Östeuropa och med länderna i f.d. Sovjetunionen och bygga på den erfarenhet som redan finns tack vare Copernicus-programmet. Forskningen kommer att innefatta följande områden: regionala problem som hör samman med miljö och hälsa, strukturella övergångsproblem och socioekonomisk utveckling, hållbar utveckling av naturresurser som t.ex. ökenspridning, sanering av stora sjöar och inlandhav, följderna av tidigare metoder för produktion och användning av energi, miljövård i arktiska regioner, människors exponering för miljöfarliga ämnen, luftförorening och vattenkvalitet, metoder för att förebygga och kontrollera sjukdomar som åter dykt upp, reform av hälsovårdssystemet, satellitanvändning, hållbart skogsbruk och den kan också behandla problem som rör den vetenskapliga och tekniska sektorns ändrade inriktning samt den ändrade inriktningen för den socioekonomiska forskningen.

A.3. Partnerskapsländerna i Medelhavsområdet

Motivering och mål

Utöver Medelhavsländernas deltagande i de övriga särskilda programmen och i den särskilda åtgärden "Forskning för utveckling" inom detta program kommer särskilda åtgärder att vidtas med Medelhavsparterna i syfte att stärka den vetenskapliga och tekniska dimensionen i Europa-Medelhavspartnerskapet och vid behov förbättra deras FoTUD-kompetens och främja innovation.

Verksamhet

Utan att det påverkar möjligheterna till samarbete med andra särskilda program och med beaktande av den fortlöpande dialogen med dessa länder (t.ex. inom ramen för Barcelonaprocessen) kommer särskilda åtgärder att vidtas beträffande de regionala aspekterna av i synnerhet följande områden: samordnad förvaltning av Medelhavets kustzoner (inbegripet miljöaspekter), vattenförvaltning (inbegripet samspel mellan vatten och energi), förvaltning av naturresurser i samband med en hållbar utveckling av turismen, bevarande och vård av kulturarvet, utveckling i samband med socioekonomisk modernisering (inbegripet innovation, den urbana dimensionen, hälsovård, transporter och stöd för upprättande av ett informationssamhälle i Europa-Medelhavsområdet).

A.4. Forskning för utveckling

Motivering och mål

Syftet med den här delen av programmet är att tillsammans med vetenskapsmän i utvecklingsländerna ta itu med forskningsproblem som är direkt kopplade till utmaningar inom utvecklingen i ett gemensamt långsiktigt perspektiv. Valet av de ämnen som skall ingå kommer att grundas på dialoger om

grundläggande principer och samarbete med grupper av länder och regioner beträffande deras FoTUD-behov, prioriteringar och särskilda socioekonomiska krav, samtidigt som gemenskapens utvecklingspolitiska mål, samt den erfarenhet som gjorts inom fjärde ramprogrammet, och internationellt överenskomna utvecklingsmål beaktas.

Verksamhet

Särskild verksamhet kommer att genomföras inom följande områden:

- Mekanismer och socioekonomiska förutsättningar för en hållbar utveckling:
 - Analys av faktorer som gör det möjligt att utnyttja befintlig innovativ teknik. Som komplement till de huvudsakliga områden som nämns nedan kommer även sektoriella och sektorsövergripande områden att täckas in, t.ex. det internationella informationsområdet, energi, transport, befolkningsfrågor samt jämställdhetsfrågor och urbanisering.
- Hållbar förvaltning och användning av naturresurser:
 - Främjande av ett hållbart förhållande mellan befolkningstryck, trygg livsmedelsförsörjning samt användning och förvaltning av ekosystem, förbättring av de förnybara energikällornas produktivitet och förhindrande av att de förstörs.
 - Analys av utvecklingen av efterfrågan på jordbruksprodukter i dessa länder och forskning om hur man skall kunna möta denna efterfrågan. Ökning av effektiviteten i olika led av jordbruksproduktionen, med särskild tyngdpunkt på kvalitetsaspekter och sanitära aspekter.
- Förbättring av folkhälsan:
 - Forskning om effektiva och rättvisa hälsovårdssystem och deras effekter: om hur strukturella och politiska aspekter inverkar, om hur väl systemen omfattar utsatta grupper, om vårdens kvalitet, om huruvida systemen motsvarar befolkningens förväntningar och är lättillgängliga, om förståelse för de största hälsoproblemen i dessa länder och utarbetande av instrument för att förebygga och kontrollera de förhärskande sjukdomarna.

A.5. Nya tillväxtekonomier och industrialiserade länder

Motivering och mål

Dessa länder är samtidigt både unionens konkurrenter och partner på världsmarknaden. Denna del av programmet kommer att främja

- bilateral och multilateral (t.ex. G7 och OECD) dialog om grundprinciperna på forskningsområdet för att underlätta och övervaka samarbetet samt identifiera gemensamma prioriteringar,
- tillgång till know-how på forskningsområdet och till de möjligheter som finns i dessa länder, för att därigenom bidra till att förbättra den europeiska forskningens prestationsförmåga och unionens konkurrenskraft på världsmarknaden,
- kostnads- och vinstdelning i samband med globala insatser (t.ex. människans genom informationsområdet och andra insatser som omfattas av avtalet om intelligenta tillverkningsystem),
- samarbete för att lösa världsomspännande problem (t.ex. den globala klimatförändringen).

Verksamhet

För att underlätta och förbättra tillgången till forskningspotentialen utanför unionen och gynna nyckelåtgärder och allmän verksamhet inom de särskilda programmen kommer det inom detta program att genomföras avtal om vetenskapligt och tekniskt samarbete på vissa områden med vissa industriländer

utanför unionen. Detta instrument kan dessutom utvidgas till samarbete på vissa områden med några av de största tillväxtekonomierna, dvs. vissa utvecklingsländer som utgör viktiga marknader och som har utvecklats i en sådan utsträckning att de på några vetenskapliga och tekniska områden är jämbördiga med industriländerna.

B. FORSKARUTBILDNING

Ett stipendiesystem kommer att införas som gör det möjligt för ett begränsat antal unga doktorander från utvecklingsländerna, inklusive Medelhavsländerna och de nya tillväxtekonomierna, att arbeta i europeiska laboratorier med projekt inom ramprogrammet. Detta kommer att stärka den vetenskapliga potentialen ytterligare i dessa länder, samtidigt som forskningen i gemenskapen skulle kunna utnyttja deras erfarenhet.

Ytterligare ett stipendiesystem kommer att inrättas för att ge ett begränsat antal unga forskare från gemenskapen möjlighet att, inom områden som är av särskilt intresse för gemenskapen, bedriva forskning vid framstående laboratorier med industriell inriktning som ligger i länder utanför unionen. Gemenskapens politik för lika möjligheter kommer att beaktas vid genomförandet av dessa stipendiesystem.

C. SAMORDNING

Samordning av verksamheten inom ramprogrammet och med andra gemenskapsprogram

Vid utformningen och genomförandet av politiken för internationellt forskningssamarbete kommer inom detta program hänsyn att tas till andra aktörer på detta område och deras policy, instrument, initiativ, intressen och kapacitet. Ett viktigt mål är därför att säkerställa samordning med andra särskilda program och med gemenskapens övriga politik och instrument.

- Samordningen med andra särskilda program kommer att karakteriseras av en strävan efter enhetlighet vad gäller deltagande av parter utanför unionen. Den kommer att inriktas på att övervaka och analysera (med avseende på ömsesidigt intresse och nytta) deltagande av företag utanför unionen eller internationella organisationer, och på att studera hur deltagandet utvecklas i olika länder och program.

Där det finns möjligheter till internationellt forskningssamarbete av ömsesidigt intresse kommer detta program dessutom att bistå andra program med att upprätta ett effektivt samarbete, bl.a. genom anordnande av möten för att informera om de regler och den policy som gäller för gemenskapens FoTUD i allmänhet, och i synnerhet för deltagande av företag utanför unionen eller internationella organisationer.

- Samordning med gemenskapens program för tekniskt stöd till länder utanför unionen, t.ex. Phare, Tacis, Meda, EDF och programmen för Asien och Latinamerika, kommer att öka samverkansfördelarna mellan de åtgärder som vidtas inom dessa program och det arbete som genomförs inom ramen för forskningspolitiken. Detta kan utgöra ett effektivt stöd för den vetenskapliga och tekniska sektorn i de berörda länderna.

Samordning med Cost, Eureka och internationella organisationer

- *Cost*: Cost, som sträcker sig långt utanför unionens gränser, är ett användbart instrument för att främja samarbete och ömsesidig samordning av nationell och internationell verksamhet i mycket stor skala, såväl på det tematiska som geografiska planet, men också för att stimulera forskare från de länder som ansökt om medlemskap till att delta i den alleuropeiska verksamheten. Costs flexibilitet kommer även fortsättningsvis att utnyttjas för att i ökad utsträckning pröva nya idéer och utforska nya vetenskapliga och tekniska områden. Metoderna för att knyta samman Cost och ramprogrammet och se till att de kompletterar varandra kommer att förbättras så att denna potential för samverkansfördelar mellan de två instrumenten kan utnyttjas, i synnerhet vad beträffar genomförandet av nyckelåtgärderna och den allmänna verksamheten inom ramprogrammet. Programmet kommer att ge tekniskt och finansiellt stöd till förvaltningen av Cost.

- *Eureka*: Ramprogrammet och den verksamhet som bedrivs inom Eureka kompletterar varandra. Målsättningen är att runt ett begränsat antal prioriterade teman av gemensamt intresse maximera den samordnade användningen av dessa två instrument. Enkla och effektiva sätt att knyta samman femte ramprogrammet och Eureka kommer att utvecklas och i första hand tillämpas på strategiska projekt inom ramen för nyckelåtgärderna i de tematiska programmen i enlighet med urvalskriterierna och förfarandena i ramprogrammet. Informations- och samordningsmekanismerna kommer att förbättras för att främja en positiv utveckling av dessa projekt, samtidigt som Eureka och ramprogrammet bibehåller sina skilda roller samt sina särdrag och ekonomiska resurser.
- *Internationella organisationer*: Ett närmare samarbete mellan gemenskapen och internationella organisationer som deltar i forskningsverksamhet och utveckling av policyn inom vetenskap och teknik, och deras deltagande i femte ramprogrammets olika verksamheter, kommer att stärka den övergripande sammanhållningen inom forskningen i Europa och optimera användningen av Europas vetenskapliga infrastrukturer. Kommissionen kommer, där så är lämpligt, att intensifiera sitt deltagande i dessa organisationers verksamhet i synnerhet genom att verka för samordning mellan och med medlemsstaterna.

Samordning med medlemsstaterna

Gemenskapens och medlemsstaternas internationella forskningssamarbete är ofta inriktat på likartade eller närliggande frågor. Med full hänsyn tagen till subsidiaritetsprincipen finns det både utrymme för och behov av ökad samordning på vissa områden, främst i syfte att ge de enskilda ansträngningarna tillräckligt stor genomslagskraft och därigenom förbättra den allmänna effektiviteten och flexibiliteten i gemenskapens och medlemsstaternas verksamhet och leda till att denna verksamhet blir mer synlig. Med hjälp av erfarenheterna från bl.a. ”det europeiska initiativet till jordbruksforskning för utveckling” kan samordningsverksamhet stödjas genom detta program inom områdena för offentlig och industriell forskning där ett behov har kunnat fastställas.

2. INTERNATIONELLT SAMARBETE SOM UTFÖRS INOM RAMPROGRAMMETS ÖVRIGA VERKSAMHETER

Den andra formen av internationellt samarbete inom forskning och teknisk utveckling och demonstration som nämns i inledningen gäller deltagande för organ från tredje land och internationella organisationer i de andra särskilda programmen inom ramprogrammet utan finansiering från det här särskilda programmet. Reglerna för sådant deltagande framgår av det beslut som fattats i enlighet med artikel 130j i fördraget. Det här programmet kommer att göra det möjligt att övervaka sådant deltagande och kontrollera att det gagnar gemenskapen, och att det är förenligt med gemenskapens utrikespolitik också med tanke på anslutningen av nya medlemmar. En bedömning kommer också att göras av huruvida ett sådant deltagande bör regleras genom slutande av ett internationellt avtal för att ge gemenskapens forskare rättvis tillgång till FoTUD-program av hög kvalitet i berörda länder utanför unionen och/eller se till att lämpliga åtgärder vidtas för att skydda den immateriella äganderätten.

*BILAGA III***SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR GENOMFÖRANDE AV PROGRAMMET**

Det särskilda programmet skall genomföras med hjälp av de indirekta FoTUD-åtgärder som avses i bilagorna II och IV till det femte ramprogrammet. Dessutom gäller följande särskilda bestämmelser för programmet:

1. Kompletterande åtgärder

De kompletterande åtgärderna omfattar bland annat följande:

- Undersökningar till stöd för det särskilda programmet, inbegripet förberedelser för framtida verksamhet.
- Informationsutbyte, konferenser, seminarier, workshoppar samt vetenskapliga och tekniska möten.
- Anlitande av extern sakkunskap, inbegripet tillgång till vetenskapliga databaser, i syfte att bland annat bidra till den övervakning av det särskilda programmet som avses i artikel 5.1 i beslutet om femte ramprogrammet, till den externa utvärdering av verksamheten som avses i artikel 5.2 i beslutet om femte ramprogrammet, till utvärderingen av de indirekta FoTUD-åtgärderna samt till övervakningen av deras genomförande.
- Spridning av resultat, information och kommunikation inbegripet vetenskapliga publikationer samt verksamhet för att utnyttja forskningsresultaten.
- Utbildningsverksamhet i samband med FoTUD-verksamheter i det särskilda programmet.
- Stöd till projekt som syftar till att informera och bistå forskningssektorns aktörer (bl.a. de små och medelstora företagen).
- Stöd till initiativ som främjar expertcentrum.

2. Undantag från bestämmelserna om stödnivåer

För rättssubjekt som är etablerade i icke associerade länder i Central- och Östeuropa, i partnerskapsländer i Medelhavsområdet, i f.d. Sovjetunionen och i utvecklingsländer gäller följande undantag:

- Femte ramprogrammets finansiella stöd till FoTUD-projekt kan överstiga 50 % av de sammanlagda stödberättigande kostnaderna i syfte att garantera att dessa deltagares material och forskningsutrustning är av tillräckligt hög kvalitet.
- Posterna för personalkostnader och utrustning enligt reglerna för deltagande och spridning kan utvidgas om deltagandet i FoTUD-projekten sker med utgångspunkt i stödberättigande extrakostnader.

i enlighet med målen i det särskilda programmet.

3. Samordning

Kommissionen kommer att se till att de olika indirekta FoTUD-åtgärderna kompletterar varandra inom ramen för programmet, inte minst genom att de grupperas kring ett gemensamt mål, och att dubbelarbete undviks; därvid skall de sökandens legitima intressen respekteras.

Samordning skall även säkerställas mellan det särskilda programmets åtgärder och andra åtgärder

- i andra särskilda program som genomför det femte ramprogrammet,

- i de program för forskning och utbildning som omfattas av rådets beslut 1999/64/Euratom av den 22 december 1998 om femte ramprogrammet för Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) verksamhet inom forsknings- och utbildningsområdet (1998–2002) (1),
- inom något av gemenskapens övriga program för forskning, som Eureka eller Cost, och inom internationella organisationer,
- inom något av gemenskapens övriga forskningsrelaterade instrument, t.ex. Phare, Tacis, Meda, Europeiska utvecklingsfonden, programmen för Asien och Latinamerika, Europeiska investeringsfonden, strukturfonderna och Europeiska investeringsbanken.

Denna samordning kommer att omfatta följande:

- i) Fastställande av gemensamma teman och prioriteringar, i synnerhet i samband med
 - informationsutbyte,
 - genomförandet av verksamhet som beslutats gemensamt och som bland annat innebär gemensamt genomförande av något av de förfaranden som avses i artikel 9 i reglerna om deltagande och spridning.
- ii) Uppdelning av förslagen till indirekta FoTUD-åtgärder mellan de olika särskilda programmen eller mellan särskilda program och program för forskning och utbildning.
- iii) Stöd till Eurekas sekretariat och till Costs verksamhet och sekretariat (2) .

(1) EGT L 26, 1.2.1999, s. 34.

(2) Med hänsyn till Costs karaktär kommer kostnader som hänför sig till sekretariatet, (personal som inte omfattas av tjänsteföreskrifterna, tjänsteresor, möten, information m.m.) att behandlas som driftskostnader.